

5 จังหวัดขุดบาดาลทำนาฟุ้ง เร่งขึ้นทะเบียนชาวนาใช้น้ำ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เตรียมขึ้นทะเบียนชาวนา 5 จังหวัดลุ่มเจ้าพระยาขุดน้ำบาดาลทำนาฟุ้ง 15% แชนภาคอุตสาหกรรม เล็งออกกฎหมายคุมขุดน้ำบาดาลห้ามลึกเกิน 15 เมตรทั่วประเทศ พร้อมให้เกษตรกรต้องขึ้นทะเบียนผู้ใช้ เตรียมเสนอลดค่าธรรมเนียมอนุรักษ์น้ำ 4 บาท จากเดิมเรียกเก็บ 8.50 หลังไม่พบปัญหาดินทรุดตัวใน 7 จังหวัด

สถานการณ์การใช้น้ำบาดาล ว่าหลังจากพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล รวม 7 จังหวัด ได้แก่ สมุทรปราการ สมุทรสาคร นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา นครปฐม และปทุมธานี ถูกประกาศให้เป็นพื้นที่วิกฤติน้ำ

บาดาลมาตั้งแต่ปี 2546 เพื่อควบคุมการใช้น้ำบาดาลให้อยู่ในระดับสมดุล เนื่องจากพบว่ามี การสูบน้ำบาดาลใช้ในอุตสาหกรรมที่อยู่นอกพื้นที่ระบบประปาสูงถึง 15 เมตรต่อวัน จนส่งผลต่อการทรุดตัวของแผ่นดินเฉลี่ยมากกว่าปีละ 10 ซม. พร้อมทั้งกำหนดให้มีการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้น้ำบาดาล และค่าอนุรักษ์น้ำบาดาลอัตรา 17 บาทต่อ ลบ.ม.นั้น

นายสัมฤทธิ์ ชูชนะทัศน์ รองอธิบดีกรม **อ่านต่อหน้า > 13**

ต่อจากหน้า > 16

: 5 จังหวัด

ทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เปิดเผยถึงปัจจุบันการใช้น้ำบาดาลในพื้นที่วิกฤติลดลงเหลือเพียง 400,000 ลบ.ม.ต่อวันเท่านั้น ขณะที่แนวโน้มปัญหาการทรุดตัวก็ลดลงเฉลี่ยที่ 2 ซม.ต่อปีเช่นกัน และถือว่าอยู่ในระดับปกติแล้ว เนื่องจากชั้นดินของ กทม.และปริมณฑลเป็นชั้นดินอ่อน ผลของการบังคับใช้กฎหมายค่อนข้างได้ผล โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมที่เคยใช้น้ำบาดาลปริมาณมากๆ เช่น อาหารและเครื่องดื่ม สิ่งทอ เคมี และโลหะ ต่างให้ความร่วมมือในการลดการใช้น้ำบาดาลมาหลายปีแล้ว จนการสำรวจล่าสุดพบว่าขณะนี้ระดับชั้นน้ำบาดาลในพื้นที่วิกฤติกลับสู่ภาวะสมดุลแล้ว และมีการประเมินด้วยว่ายังสามารถนำน้ำใต้ดินขึ้นมาใช้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 120,000 ลบ.ม.ต่อวัน โดยจะไม่ส่งผลต่อการทรุดตัวของแผ่นดินแล้ว

“เพื่อส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมใช้น้ำบาดาลเพิ่มขึ้น ทางกรมทรัพยากรน้ำบาดาล จึงได้เสนอการปรับลดอัตราเก็บค่าอนุรักษ์น้ำบาดาลจากเดิม 8.50 เหลือ 4.50 เพราะสถานการณ์ดีขึ้นแล้ว โดยอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของกฤษฎีกา ทั้งนี้ คาดว่าภายใน 1-2 เดือนนี้จะประกาศกฎกระทรวงการลดอัตราค่าอนุรักษ์น้ำบาดาลดังกล่าวได้”

พบ 7 จว. ใช้น้ำบาดาลเพิ่มขึ้น

นายสัมฤทธิ์ กล่าวว่า ถึงแม้แนวโน้มการใช้น้ำบาดาลในภาคอุตสาหกรรมจะลดลง แต่เป็นพื้นที่ว่าแนวโน้มการใช้น้ำบาดาลจะสูงขึ้นในภาคเกษตรกรรม 2-15% ต่อปี โดยเฉพาะพื้นที่เจ้าพระยาตอนบน ในเขตลุ่มน้ำยมและน่าน ลุ่มน้ำปิง ในพื้นที่ จ.กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร นครสวรรค์ ซึ่งเป็นแหล่งทำนาใหญ่ที่สุดของไทยและมีการทำนา 7 ครั้งในรอบ 2 ปี โดยที่ผ่านม กรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้สุ่มสำรวจพบว่าแค่ 2 จังหวัด คือ พิษณุโลก และนครสวรรค์มีการใช้น้ำบาดาลมาทำนาสูงถึง 700-1,200 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี เนื่องจากการปลูกข้าวต้องใช้น้ำมากถึง 1,200 ลบ.ม.ต่อไร่ ดังนั้นจึงต้องเร่งศึกษาสมดุลของการใช้น้ำบาดาลที่เหมาะสมในพื้นที่เหล่านี้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาตามมาในอนาคต เพราะถ้าชั้นน้ำบาดาลลดลง

จะเกิดปัญหาต่อพื้นที่เพาะปลูกข้าวได้

ส่วนแนวทางแก้ปัญหา ก็คือ ทางกรมทรัพยากรน้ำบาดาลจะออกกฎหมายบังคับให้มีการขุดน้ำบาดาลที่ขึ้นความลึกแค่ 15 เมตร จากเดิมที่เคยขุดลึก 30 เมตร รวมทั้งเกษตรกรผู้ใช้น้ำบาดาลจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ใช้น้ำบาดาลกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาลด้วย จากเดิมที่มีการบังคับใช้กับภาคอุตสาหกรรมเท่านั้น ทั้งนี้ จะมอบหมายให้ทางสำนักงานบาดาลในระดับภูมิภาค เตรียมทำความเข้าใจกับภาคเกษตรกรที่ใช้น้ำบาดาล อาทิเช่น กลุ่มชาวนา กลุ่มผู้ปลูกอ้อย มันสำปะหลัง ปลูกปาล์มและพืชพลังงาน รวมทั้งจะทำให้กรมสามารถประเมินการใช้น้ำบาดาลในภาคเกษตรกรรมได้อีกด้วย โดยอาจจะต้องมีการประกาศเขตวิกฤติน้ำบาดาลเพิ่มเติมจากเดิมที่มีแค่ 7 จังหวัด

ขึ้นทะเบียนไม่เกี่ยวใช้น้ำบาดาล

ส่วนปัญหาการยุบตัวของถนนในพื้นที่ กทม.เกี่ยวกับปัญหาการใช้น้ำบาดาลหรือไม่ั้น รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล กล่าวว่า การยุบตัวของถนน ไม่ได้มีสาเหตุจากดินทรุด และไม่สัมพันธ์กับการใช้น้ำบาดาล แต่เกิดจากน้ำท่วม ซึ่งหลายพื้นที่ในลุ่มเจ้าพระยาที่ประสบปัญหาการยุบตัวของถนนหลายจังหวัด โดยมีสาเหตุเดียวกันจากภาวะน้ำท่วมที่ชะเอาดินเหนียวและชั้นดินทรายออกไปจำนวนมาก ทำให้พื้นที่ถนน เขื่อนริมตลิ่ง รวมทั้งบ้านเสี่ยงต่อการยุบตัว

ด้าน รศ.ดร.สุชัยวีร์ สุวรรณสวัสดิ์ คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) ที่ปรึกษาโครงการศึกษาการใช้น้ำบาดาลอย่างมีประสิทธิภาพในภาคอุตสาหกรรม กล่าวว่า เนื่องจากประเทศไทยมีความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามความเติบโตของเศรษฐกิจ โดยพบว่ากว่า 80% เป็นการใช้น้ำของภาคเกษตรกรรม ขณะที่ภาคอุตสาหกรรม 6-7% เท่านั้น ส่วนภาคอุปโภคบริโภค 10%

อย่างไรก็ตาม ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ก็มีแนวโน้มว่าภาคอุตสาหกรรมจะมีการใช้น้ำผิวดินเพิ่มขึ้นในทุกลุ่มน้ำในอัตรา 3.04% ต่อปี ขณะที่การใช้น้ำบาดาลก็ลดลง เนื่องจากมีโครงการประปาเข้าที่แล้ว อย่างไรก็ตาม ทางโครงการจะร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม เตรียมสนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรม 4 กลุ่ม คือ สิ่งทอ อาหารและเครื่องดื่ม โลหะ และเคมี กว่า 200 แห่งนำเทคโนโลยีสะอาดมาใช้เพื่อลดการใช้น้ำอีกด้วย